

Aleksander:

Slavčkova pesem.

Kot da je krilatec
rajski v logu pel,
slavček si na veji je
v tiho noč zgoled.

Slišal sladke pesmi
ni le bratec log —
duša moja zanjo ve:
„Lep si, dobri Bog!“

»Orlič« pripoveduje.

Komaj sem prišel na svet, sem že poletel križem slovenske zemlje. Zvedavo sem gledal okoli sebe in poslušal, kaj govorijo ljudje. Najbolj sem bil radoveden, kaj bodo rekli o meni. Posebno sem poslušal, kako mislijo moji prijatelji pri Orličih in Orličicah.

„Lep je“, se je oglasil prvi. „Ta bo pa ravno za nas. Prav radi ga bomo imeli in še rajši brali.“

„Zelo čeden, res“, je pritegnil tovariš. Čisto prazničen. Malo manjka, da ni tak kakor mi, kadar oblečemo kroje . . .“

Dobro se mi je zdelo in zelo rad bi bil ponosno dvignil glavo, pa sem se spomnil, da nisem človek. Zato sem ostal ponižen in sem poslušal na drugo plat.

Zagledala me je majhna Orličica in se mi je nasmejala. Nič ni rekla, kar brati me je začela.

„O, kako je to srčkano!“ je naenkrat zažgoleda. „Beri tukajle“, je pokazala tovarišici.

„Sem že včeraj“, je rekla ona. „Res, tako ljubko je!“ —

Poskočili sta od veselja in sta me nesli mami pokazat.

Zdelo se mi je, da me je sram, pa mi je bilo vendar neznansko všeč. Gotovo bi bil postal ideč v licih, pa prevzeten in nečimern v srcu, ali spet mi je prišlo na misel, da nisem človek. Zato se nisem nič spremenil, ampak sem ostal tak kakor prej. Tudi mama pohvala me ni prenaradila. — —

Toda prišlo je drugače.

Tisti Ciril — vi ga seveda ne poznate — je že 13 let star. Odprl me je in bral — zaprl in vrgel pod klop. Bilo je namreč v šoli v odmoru. Nič ni bil vesel in tudi smejal se ni.

Komaj sem čakal, da ga je vprašal tovariš, zakaj me je tako odrinil.

„Oh, ko je pa tako otročji! Jaz sem že 13 let star. To ni več zame!“

Ko bi vi videli, kako se mi je nos pobesil! Vesel sem bil, da tičim skrit pod klopjo, drugače bi moral sam zlesti v kakšen kot, da bi me noben človek ne videl. Sram me je bilo in strašno jezo sem kuhal na tega Cirila. Še to sem se pozabil spomniti, da nisem človek.

Nič pametnega nisem znal stuhtati zoper Cirila. Potem mi je postalo dolgčas in sem začel poslušati, kaj se v šoli uče. Imeli so gospoda kateheta. Toliko lepega jim je pravil, da se mi je kar čudno zdelo. Od Boga in od nebes jim je govoril. Ne vem, kako je napeljal, da jim je rekel:

„Če ne boste kakor nedolžni otroci, ne boste prišli v nebesa.“

Meni je bil ta nauk strašno všeč. Če bi imel usta, bi bil zakričal, kar bi mogel:

„Ciril, ali slišiš? Pa je le po moje prav!“

Gospod katehet je odšel in Ciril me je spet potegnil izpod klopi. Sram me ni bilo kar nič več in tudi hud nisem bil. Cirilu bi bil rad naredil: šlek, šlek — pa nimam prstov, saj veste.

On me je pa spet bral in se ni več grdo držal. Tako hitro se je bil poboljšal. —

Drugi dan je vprašal velik fant:

„Ali je „Orlič“ tudi za velike? Jaz bi ga kar naročil!“

Takrat še nisem znal govoriti. Danes pa znam, zato povem, da sem samo za otroke. Če me pa hočejo tudi veliki naročiti in brati, bom prav vesel. Če jim bom po volji, ne vem. Toliko pa lahko obljubim, da — pohujšal ne bom nikogar — — —

Toliko sem slišal do sedaj. Če bom še kaj, bom pa drugič povedal. Kar ste pa vi slišali, tudi lahko poveste. Bog živi!

Vaš „Orlič“.

Dr. Ivo Pirc:

Zdravnikovo pismo mladini.

Dragi fantiči! Ljuba dekletca! Gotovo ste že videli zdravnika. V vašem domačem kraju je morda. Če ga ni, vas pa iz sosednega trga ali mesta obišče. Resen mož je, ostrega pogleda, redkih besed, toda dobrega, usmiljenega srca. Požrtvovalen je do bližnjega.

Morda ste že sami občutili njegovo dobrohotno srce, ko je zdravil bolnika v vaši hiši: Tvojega očeta, Tvojo mamico, bratca ali sestrico, morda celo Tebe samega.

Hitro priteče, kajti malo časa ima; dan in noč sta njemu prekratka. Toliko je bolnikov in vsakega mora obiskati! Z bistrim očesom pregleda hišo, sobo, posteljo. Takoj pokara, pohvali malokdaj. Stavlja različna vprašanja, vse hoče vedeti. Dolgega govorjenja ne mara, hoče samo odgovorov na vprašanje.

Mamica mu odgovarja, a jok ji jemlje besede. Za Tebe se boji, dragec, da bi ji utegnil umreti.

„Ne plakajte, mamica, vse bo dobro, takoj pogledam,“ bodri jo zdravnik.

Stopi k Tvoji posteljici. Biti hoče sam s Teboj, vse domače pošlje iz sobe. Tiplje in preiskuje Te. Tvoje oko, zamegleno od bolečin, se zasveti; zdi se Ti, da gledaš svojega angelja variha. Zasleduješ vsak njegov gib, boječe in vprašujoče ga gledaš, z obraza mu hočeš čitati, kaj misli. Boš li še kedaj ozdravel, ali boš moral zapustiti svoje bratce in mamico, šolo, igrače, celi ta cvetoči svet? Ne ganeš se, ležiš mirno; le Tvoje oči se gibljejo, misli delujejo. Zdi se Ti, da vidiš, kako se zdravniku mrači čelo, kako maje z glavo, kako šepeče: „Ni pomoči!“ — Ne, ni res, le domišljija je to v tvojih pregretyh možganih!

Pogladí Te po licu in Ti popravi odejo, slišiš njegove mehke besede:

„Kmalu boš vstal, dragec, samo, samo mirno moraš ležati! Na svidenje jutri!“

Zunaj še naroča mamici, kako mora ravnati s Teboj.

„Skrbite, da bo imelo dete mir, dajajte mu vse tako, kakor sem naročil. Čez par dni bo zdravo ko riba!“ — Odhiti dalje, dan in noč sta kratka, bolnikov je mnogo.

Odkar si ozdravel, sta si postala prijatelja. Spoštuješ in ljubiš ga kakor svojega drugega očeta.

Toda ne samo v bolezni, tudi pri zdravju potrebuješ zdravnika. On Ti svetuje in pove, kako moraš živeti, da ostaneš zdrav, da se ti ne povrne boizen. In ta namen bodo imela moja pisma: Ohraniti Tvoje telo zdravo, obvarovati ga bolezni. Kar rečem Tebi, naj velja vsem. Drži se tega, kar boš bral, prečitaj še drugim, nauči se na pamet, ponavljaj vedno in povsod! Marsikaj Ti bo novo, zdelo se Ti bo težko, toda skleni in šlo bo!

Vem, da imaš rad pravlјice in pripovedke. Zazibljejo Te v sladke sanje, peljejo Te v krasne gradove, lepe palače. Ko jih prebereš, pa vse to mine kakor

pena na sapici. Tudi jaz Ti bom pripovedoval povesti, vesele in žalostne; ne minejo kakor pena, zakaj zgo-dile so se v resnici. Sam sem jih doživel, ko sem obi-skoval Tvoje tovariše in tovarišice! Učil se boš iz njih.

Veselilo me bo, če boš tudi Ti kdaj meni pisal. Povej in vprašaj, na vse Ti bom rad odgovarjal. — Pozdrav!

Br. E.

Polž in jež.

„Kakó, kakó počasi greš!“	Po strani ga pogleda polž,
podraži polža urni jež.	okrene malo se navzdolž:
„Desetkrat jaz te dohitim,	„Ne bahaj se prevzetni jež,
za sabo stokrat te pustim.“	kako je z mano, vendar več.

Ti s sabo nosiš suknjico,
oj suknjico bodičasto;
jaz nosim s sabo hišico,
oj hišico lupinasto.
Ni majhna reč, prijatelj moj,
nositi hišico s seboj!“ —

Br. N.

Na izletu smo bili.

Med Orličmi in Orličicami imam že toliko prijateljev, da jih ne preštejem na prste, če bi jih imel še enkrat toliko. Kadar se srečamo, postojimo in se pomenimo.

V nedeljo je bilo, že blizu večera. Grem proti domu in premišljujem, če bo letos več češenj, ali ja-bolk in hrušk. Pa me zbudi iz premišljevanja četa Or-ličev in Orličic, ki so korakali po stranski cesti proti meni.

Skril sem se za grm, da bi skozi veje videl, če se bodo lepo obnašali. Pa so se še dosti. Samo kora-

kali niso posebno dobro. Nekateri so bili nekoliko trudni, drugi, zlasti mali, so imeli za dober orlovski korak — prekratke noge...

Takrat se je eden poslovil od tovarišev in je zapustil vrsto. Moral je sam domov, ker je bil blizu tam proti drugemu koncu doma. Stopil sem za njim in sem ga nagovoril.

„Kje ste bili danes Orličič?“

„Na izletu v Bukovju. Eno uro je daleč. Tam še nimajo Orlov.“

„Ali je bilo lepo?“

„O, zelo lepo! Vsi komaj čakamo, da gremo kam na izlet. Zjutraj, ko se zbudim, takoj pogledam skozi okno, če ni dež.“

„Kaj pa potem narediš?“

„Če je dež, sem žalosten, če je jasno, se smejem.“

„Pa moliš že tudi kaj, ne?“

„O seveda! Pa bolj potlej, ko sem že umit in oblečen.“

„Tisto je prav. Ampak križ bi moral že poprej narediti, preden pogledaš, kakšno je zunaj. Ali se nisi tako učil?“

„Sem. Pa včasih pozabim, ker še mižim, ko se že spomnim na izlet. Danes se mi je še sanjalo o izletu.“

„Da imaš res izlet tako rad! Vendar križa ne smeš pozabiti. To je prva reč! — No, sedaj mi pa povej, kako je bilo na izletu. Kaj ste delali po poti?“

„Ko smo šli tja, sta dva večja trobila, drugi smo pa korakali. Dvakrat smo vmes zapeli orlovsko himno. Potem smo se pogovarjali in gledali okoli, dokler nismo prišli vrh klanca. Tam so nas ustavili in smo sedli na mehki mah poleg gozda. Gospod voditelj so nam kazali hribe in doline in so pravili, kaj se tam pa tam vidi.“

„Kdo pa so vaš voditelj?“

„Zadnjič so bili gospod katehet, danes pa gospod učitelj. Oba imamo radi.“

„Ali so vam veliko povedali?“

„Precej. Kazali so nam na hribu stare zidove in so rekli, da je bil tam grad. Kadar so prišli Turki, so se vsi ljudje skrili v tisti grad in so na Turke zivali krop. Pušk še niso imeli. — Na drugo stran so nam kazali dolino. Pred davnim časom je bilo tam jezero, zato je še danes zemlja vsa mokra. Potem so nam kazali visoke skalnate gore in so povedali, da se z vrha vidi veliko sveta prav do morja. Ko odrastemo, bomo napravili izlet na tiste gore. So rekli, da bomo še takrat videli, kako lepa je slovenska zemlja. Takih je malo na svetu.“

„Ali ste dolgo sedeli in poslušali?“

„O ne! Morali smo kmalu naprej, da smo prišli še prav v cerkev v Bukovje. Bile so šmarnice in blagoslov. Lepo je bilo in tudi mi smo molili. Preden smo šli iz cerkve, so pa naše Orličice zapele Marijino pesem. Tudi dečki smo pomagali, pa ne znamo vsi. Ljudje so ostali v cerkvi in so nas poslušali. Potem smo šli na vas in smo telovadili.“

„Kaj? Tudi telovadili ste? So vas ljudje gledali?“

„Seveda. Cela vas in še drugi.“

„Povej no, kako je bilo.“

„Bom, pa je predolgo za noč. Moram iti domov. To se ne da ob kratkem povedati. Pridite enkrat k nam, tamle je naša hiša. Mama so že rekli, naj vas povabim.“

„Prav praviš. Bom pa prišel. Pa le dobro premisli, kako je bilo, da mi boš vse po vrsti povedal. Jaz bom vse napisal v „Orliča“, da bodo še drugi vedeli.“

„Ali boste res? Bom pa vse natanko povedal. Le kmalu pridite!“

„Še ta teden pridem. Povej atu in mami, da jih pozdravljam!“

„Hvala! Bog živi!“

„Bog živi! Na svidenje!“

Moje pismo vsem.

Pošta je sedaj draga. Škoda! Vendar boste morda včasih lahko pisali. Pišite, kako se imate v Vašem društvu in kako ste z „Orličem“ zadovoljni. Povejte tudi, če ga vsi berete in kaj ste se iz njega naučili. Če Vas več piše iz enega kraja, se zmenite med seboj in denite vse v en ovitek, da bo ceneje!

Naslov je tak: Br. Nardžič, Kamnik.

Pozdravljeni!

Pisma nekaterih.

Minka Gogala z Jesenic piše zelo lepo in nestrno. Mislim, da ji je kdo pomagal. Pravi, da hočejo tudi „jeseniški“ valčki pokazati, da znajo, ako treba, s polnim korakom stopiti na plan. S tem hočejo pokazati svoj značaj tudi na zunaj.“ — Potlej še pravi, da moram njeno pismo natisniti, če hočem pokazati, da vpoštevam tudi male sestre in brate v Jesenicah.

No, Minka, ali sem vas dosti vpošteval? Živela!

* * *

Mala Rozika iz Ljubljane piše, da je brala „Orliča“ in je bila zavoljo njega tako zamišljena, da je vsako delo narobe naredila. Seveda je morala biti mamica huda! — Veš kaj, Rozika? Meni se zdi, da si tudi „Orliča“ narobe brala! Če ga boš prav brala, ne boš prav nič raztresena, samo vesela boš in boš znala vsa mamina naročila prav narediti. Je-li, da boš? — Reci Tvoji blagi mamici za priloženi dar „Orliču“ stokrat, tisočkrat: Bog plačaj!

Sprememba. Upravišтво je nadalje tudi v Kamniku. Položnice so priložene tej številki. Če imate kje preveč 1. štev., jo takoj vrnite, ker nam je pošla in ne moremo postreči novim naročnikom. — Vsem, ki so nam poslali poleg naročnine prostovoljni dar: Povrni Bog! Tako tudi vsem, ki nam bodo še nadalje kaj naklonili!

„Orlič“ izhaja v začetku vsakega meseca. List izdaja konzorcij „Mladosti“. Uredništvo in upravišтво je v Kamniku.

Naročnina 1 dinar za pol leta. Oblastem odgovoren Janko Stele. Urejuje P. Bernard Ambrožič, Kamnik. Tiska Ant. Slatnar v Kamniku.